

TRI MYŠLIENKY O POKOJI

Kázání ze soboty 8.4.2017 – br. Martin Turčan

Existuje príbeh hovorí o kráľovi, ktorý vyhlásil súťaž o namaľovanie obrazu, ktorý by čo najvernejšie vystihoval pokoj. Namaľovaných vraj bolo mnoho obrazov. Kráľ do finále vybral dva, medzi ktorými sa rozhodoval. Na prvom obraze bolo namaľované jazero, ktorého hladina bola pokojná, rovná ako sklo. Zrkadlili sa v nej krásne hory a modrá obloha so zlatistou slnečnou žiarou a bielymi šľahačkovými oblakmi. Na druhom obraze bolo namaľované to isté, ale v inej situácii. Hladina jazera bola rozbúrená, obloha zatiahnutá, slnka nikde a z čiernych mračien sa valil dážď. Kdesi v skale sa nachádzal malý ker, v ktorom bolo vtáčie hniezdo. Matka v ňom sedela na svojich mláďatkách a chránila ich. Medzi týmito dvomi obrazmi sa kráľ rozhodoval.

Ktorý by ste vybrali?

Pokoj, to je krásne slovo. Slovo zobrazované v umení (výtvarnom, hudobnom aj literárnom). Možno je to slovo, ktorého obsah aktuálne zažíváš. A možno naopak, slovo, ktoré akoby si práve vôbec nepoznal. Možno prechádzaš obdobím harmónie a vyrovnanosti. A možno prechádzaš jedným z najintenzívnejších vnútorných napätím vo svojom živote. V tvojej duši je prítomné všetko, len nie pokoj. Ten akoby ostal iba v obrazoch, piesňach či poézii, ktorými skúšaš utíšiť rozbúrené vnútro...

Biblia hovorí o pokoji asi tristotridsať krát. Niekedy v dobrom, niekedy v zlom. Niekedy o pokoji pravom, niekedy falošnom. Niekedy o pokoji jednotlivca, niekedy o pokoji spoločenstva. Niekedy o pokoji zbraní, často o pokoji duše. Je dôležité dnes hovoriť o pokoji? Hovoriť o pokoji v tejto dobe?

Možno vám už napadla myšlienka, že slová o pokoji môžu byť klamlivé. Možno ste si spomenuli na falošných prorokov zo SZ, ktorí vraveli „pokoj, pokoj“, no záhuba bola na ceste. Z Biblie vieme, že v posledných časoch budú podobne o pokoji hovoriť falošní učители. Ponúka sa teda myšlienka, že v čakaní blízkeho druhého príchodu sa žiada skôr varovať, možno burcovať...

Lenže, čo s ľuďmi, ktorí práve teraz úpenlivo túžia po pokoji a nevedia ho nájsť? Nemajú byť povzbudení? A vôbec, nie je pokoj cieľom kresťanského života? Nie je to rys, ktorým sa má vyznačovať každý z nás? Nemali by sme prežívať pokoj?

Kol 3,15: „A vo vašich srdciach nech vládne Kristov pokoj. Preň ste aj povolani v jednom tele.“

Biblia teda vyzdvihuje určitý pokoj. Pokoj, o ktorom sme čítali, akoby nebol „náš“. Akoby to nebol „bežný“ pokoj. Akoby to bol pokoj, ktorý vie dať len Kristus. Predstavujete si Krista ako pokojného človeka? Alebo ho skôr vnímate ako človeka plného emócií? Na internete som našiel článok, ktorý mapuje emócie, ktoré Ježiš v evanjeliách prejavuje a zistil som z neho, že sú to tieto: súcitiť, hnev, žiaľ, radosť, láska. Nevieť či je láska emóciou a neviem ani či je pokoj emóciou, ale, našli by ste ho u Ježiša? Nevieť ako vám, ale mne sa zdá, že pokoj bol jednou z tých drahocenností, ktoré Ježiš rozdával. A to nielen vtedy, keď prejavil svoju moc, keď utíšil búrku, či niekoho uzdravil z nemoci. Pokoj akoby z Krista vyžaroval, akoby patril k jeho životu. A predstavujem si, že aj keď bol Kristus v ťažkých situáciách, pokoj rozdával. Izaiáš vo svojom slávnom prorocktvie predpovedá, že mesiáš sa bude volať Kniežaťom pokoja. Ježiš sám na konci svojho pôsobenia hovorí učeníkom, že im

dáva svoj pokoj. Akoby teda pokoj patril medzi základné hodnoty jeho kráľovstva. Akoby pokoj patril medzi tie hodnoty, na ktorých Kristovi skutočne záleží.

„A vo vašich srdciach nech vládne Kristov pokoj,“ uvádza sa v našom texte. Na inom mieste Biblie ten istý autor vyjadruje podobnú myšlienku: „A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, uchráni vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi.“ (Fil 4,7) Pokoj Boží, pokoj Kristov. Pokoj, ktorý nie je odtiaľto. Pokoj, ktorý k nám prichádza od Boha, od Krista. Pokoj, ktorý nás presahuje. Pokoj, ktorý prevyšuje každý rozum alebo každé pochopenie...

Čo znamená, že tento pokoj prevyšuje každý rozum?

1. Môže to znamenať, že tento pokoj je silnejší než náš rozum. Účinnejší, než rozum, s ktorým by sme chceli určitú situáciu riešiť. S rozumom ju možno nevládneme, s Božím pokojom áno.
2. Môže to tiež znamenať, že Boží pokoj utíši pochybnosti. Pochybnosť patrí medzi základné nástroje rozumu, kritického rozumu. Kto nepochybuje, nie je racionálny. Vďaka pochybnosti sme toho ako ľudstvo veľa dosiahli – vedecko-technický pokrok či úspechy v medicíne sú jeho výsledkom. Avšak vzťahy či dušu neraz pochybnosť rozrýva a ničí. Možno práve nad takýmto pochybujúcim rozumom víťazí podľa Pavla Boží pokoj.
3. A vyjadrenie, že Boží pokoj prevyšuje každý rozum môže napokon znamenať aj to, že Boží pokoj je nám nepochopiteľný. Že nevieme presne kedy a ako k nám príde.

Boží pokoj prevyšuje každý rozum. Boží pokoj nás presahuje. Život nás učí, že pokoj sa zrejme dá aj natréňovať. Od toho sú tu predsa kouči a supervízori. Profesionálni psychológovia či manažéri, ktorí vás naučia, ako sa stavať k životu. Pokoj je totiž vlastne určitým stavom mysle. Aspoň tak sa zdá. Rovnako ako nepokoj. Dôležité je, čo sa nám preháňa hlavou. Pevná vôľa a tréning môže neraz odbiť ťažké a rušivé myšlienky. Určite je dôležité, aby aj kresťan mal pevnú vôľu a zdravé vnútro. Aby nenechal pochybnosti a rôzne chmúrne predstavy rozleptávať, čo je v ňom. Neexistuje však určitý rozdiel medzi pokojom natréňovaným a pokojom Božím, Kristovým?

Domnievam sa, že prvá dôležitá myšlienka o pokoji znie, že pokoj, ktorý dáva Boh, je Jeho pokojom. Je to jeho dar. Pokoj, ktorý presahuje každý rozum. Pokoj Boží, pokoj Kristov.

Môže sa v živote stať, že do našej duše pokoj dlhší čas nepríde? A to napriek tomu, že oň budeme prosiť? Z nejakého dôvodu sa nám skrátka pocitu pokoja nedostane? Môže sa to stať? A ak áno, prečo? Ťažko povedať. Niekedy za to snád' môžu naše chyby, niekedy snád' ani nie... Život je zložitý, nejasný a trochu záhadný. Jób, o ktorom čítame v Biblii prežil ťažký vnútorný zápas. Nakoniec však prišlo riešenie. Možno teda platí toto: Pokoj snád' nepríde vždy vo vytúženom čase, ale môžeme dúfať, že napokon predsa len príde. Život je boj. Pán Ježiš hovorí učeníkom, že na svete budú mať súženie. „Ale dúfajte, ja som premohol svet,“ dodáva. (J 16,33) Som presvedčený, že Boh je darca pokoja a že nám ho chce dať. Že nám chce dať svoj pokoj. Do vnútra, do srdca.

Kol 3,15: „A vo vašich srdciach nech vládne Kristov pokoj.“ Kristov pokoj má podľa tohto textu v našich srdciach „vládnuť“. Má vládnuť v zmysle „rozhodovať“, „sudovať“. Aspoň to je význam slova, ktoré sa nachádza v liste Kološanom ako na jedinom mieste v celej Biblii. Pavol používa tento unikátny termín. Akoby chcel povedať, že Kristov pokoj má v nás zaznieť uprostred búrlivej situácie. Možno uprostred konfliktných hlasov v našej myslí, ako

sudca, ktorý buchne kladivkom a nastolí ticho. Najprv nastolí ticho a potom rozhodne. O čom? Pavel uvádza, že pokoj Boží má chrániť naše srdcia i mysle „v Kristovi Ježišovi“. Pokoj zhora nám teda umožní všimnúť si, čo je podstatné, to, o čo sa môžeme oprieť. Prípomienka nám pravdu, že sme v Kristovi, že sme Božie deti. A to je pre nás pevný bod.

Druhá dôležitá myšlienka teda znie, že pokoj, ktorý dáva Boh, možno hmatateľne prežívať, možno ho zakúsiť na vlastnej koži. Je to pokoj, ktorý nám pomôže zorientovať sa a chytiť sa pevného bodu – našej príslušnosti k Bohu, ku Kristovi.

„Preň ste aj povolani v jednom tele,“ pokračuje text. Pokoj je osobnou túžbou každého človeka. Veď kto by nechcel mať pokoj? Ale pokoj nie je len osobnou záležitosťou. Pokoj je tiež záležitosťou spoločnosti. K pokoji sme povolani „v jednom tele“. Telo tu označuje nepochybne cirkev. Z iných miest NZ je zrejme, že tomu tak je. Telo, ktoré má mnoho údov, ktoré sa spolu tešia aj spolu trpia. Telo, ktorého hlavou je Kristus. V tomto tele má vládnuť pokoj. Teda nielen v nás ako jednotlivcoch, ale tiež v nás ako spoločnosti. „Veď on je náš pokoj, ktorý spojil Židov i pohanov v jedno,“ píše Pavol v liste Efezským. (Ef 2, 14). Spojil nás do Tela, do cirkvi. Sme rôzni ľudia. Česi, Slováci, ženy, muži, bohatí, chudobní, myslitelia aj praktici. A napriek tomu sme spojení v jedno. V Telo, v ktorom má vládnuť pokoj. Som presvedčený, že toto Telo má byť zároveň nástrojom šírenia pokoja. Vedomie, že v svojej životnej situácii nie som sám, ale že je tu spoločnosť, ktoré mi môže byť oporou, je veľmi dôležité. Mnohí ste už zažili ten pocit, keď ste boli chorí alebo v iných ťažkých okolnostiach a vedeli ste, že zborové spoločenstvo sa za vás modlí. Toto vedomie posilňuje a utišuje nepokoj v nás. A možno, že si Kristov pokoj chce k nám hľadať cestu práve skrze spoločenstvo.

Sme povolani žiť v pokoji. V pokoji, ktorý bude vládnuť v našich srdciach a tiež v našom spoločenstve. Snáď každý má v zbore niekoho, s kým je si bližší, ako s ostatnými. Niekoho, komu prezradí o sebe viac, než ostatným v rámci skúseností z týždňa, ktoré si niekedy hovoríme na sobotnej škole, alebo ktoré zaznejú z kazateľne v rámci misijného okienka. Existujú životné momenty, ktoré sú intímnejšie, momenty, ktoré nie sú zverejniteľné. Mať niekoho, kto nás vypočuje, kto sa s nami pomodlí, kto nás povzbudí a o kom vieme, že mu budeme ležať na srdci, je pre nás cenné. A nemožno podceňovať ani tie „povrchné“ momenty, keď sa nás niekto, kto nás až tak dobre nepozná, v zbore spýta: Ako sa máš? Alebo, keď zbor na modlitebnej chvíli vysloví naše meno, hoci nepozná presné detaily, toho čo sa deje.

Môžem byť ja dnes pre niekoho nástrojom pokoja? Môžem niekomu pomôcť, aby mal v srdci pokoj? Možno nás Kristus používa ako šíriteľov svojho pokoja a my o tom často ani nevieme. Možno ani netušíme, koľko krát sme už niekomu pomohli získať Jeho pokoj.

Tretia dôležitá myšlienka o pokoji teda znie, že k pokoji sme povolani v spoločenstve. Spoločenstvo má prežívať pokoj a samo má byť zdrojom pokoja. Sme tu jeden pre druhého, sme tu preto, aby sme každý a spolu prežívali pokoj.

Tri dôležité myšlienky o pokoji teda znejú:

1. Pokoj, ktorý dáva Boh, je Jeho pokojom. Je to pokoj zvonku. Pokoj mimo nás, nám darovaný. Pokoj, ktorý nás presahuje.
2. Tento pokoj možno hmatateľne prežívať. Keď vládne v našom srdci, pomáha nám upriamiť pozornosť na to, čo je dôležité – na fakt, že sme Božie deti.
3. K pokoji sme povolani v spoločenstve. Ono nám môže pomôcť pokoj získať,

v ňom sa má pokoj pestovať.

Jeden príbeh hovorí o kráľovi, ktorý vyhlásil súťaž o namaľovanie obrazu, ktorý by čo najlepšie vystihoval pokoj. Predstavujem si, že sa v nej objavila maľba znázorňujúca vtáčatá uprostred búrky. Do hniezda im pršalo a fúkalo. Vtáčatá sa navzájom snažili krídelkami aspoň trochu poprikryvať. Napriek zložitej situácii pôsobili pokojne. Vedeli, totiž že majú jedno druhé a že rodič je v skutočnosti kdesi nablízku. V svojich srdciach mali Jeho hlas, Jeho upokojujúci hlas.

Nech je to pravdou v mojom aj Vašom živote. Amen.